

Woord van God, van Genesis tot Openbaring, is er geen belofte voor.

O! wat is dat een ellendige toestand, niets voor de zaligheid te hebben dan zulk een woord als Israël had zonder het goede daarvan te krijgen, en dat ook Adam had. Doch o! hoe schoon is de staat van de kinderen Gods, die zulk een sterken Heere hebben, als hun Staf, en zulk een Leidsman om hen in den weg te leiden; en Hem tot een Heere hebben, om in hen te werken beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen. Als gij wist wat dit was, dan zou er meer moeite worden aangewend om zoo in het verbond te komen.

Leert, dat gij niet alleen onder God moet zijn als Wetgever en Opperste Rechter der wereld, want de duivels en de verworpen menschen in de wereld zijn dat ook; maar gij moet zoo in verbond met God zijn, dat gij verzekerd kunt zijn van uw verkiezing, en dat gij ware genade hebt ontvangen. Dat is een anker, dat niet zal breken, maar dat u door alle stormen heen zal houden, wie u ook donker aanziet. Dan zult gij in staat zijn het tegen al hun fronsen uit te houden, en in de kracht Gods zult gij overwinnaars zijn, ja meer dan overwinnaars door Hem, die u heeft liefgehad. Dezen God, den Vader van Christus, en onzen Vader, Hem en den Heiligen Geest, zij alle heerlijkheid, lof en eere, tot in alle eeuwigheid. Amen.

6. De doek van Christus, waarmee Hij de tranen van de ogen Zijner kinderen afwist

En God zal alle tranen van hunne oogen afwisschen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggegaan. En Die op den troon zat zeide: Ziet, Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zeide tot mij: Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en getrouw. En Hij sprak tot mij: Het is geschied; Ik ben de Alpha en de Omega, het begin en het einde. Ik zal den dorstigen geven uit de fontein van het water des levens voor niet. Die overwint zal alles beërven; en Ik zal hem een God zijn, en Hij zal Mij een zoon zijn. Maar den vreesachtigen, en ongeloovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereers, en tovenaars, en afgodendienaars, en allen den leugenaars is hun deel in den poel, die daar brandt van vuur en sulpher; hetwelk is de tweede dood. ()*
Predikatie over Openbaring 21:4-8

(*) Een avondmaalspreek gepredikt in Kirkcudbrigt.

Geliefden in den Heere!

Deze tekst bevat drie dingen. Ten eerste: Den staat van de verheerlijkten (vs. 4). Ten tweede: Een deel van Christus' ambt (vs. 5). Ten derde: Een beschrijving van Zijn natuur. Ten vierde: De beloften. Zooals: (1) Drank om de dorstigen te verzadigen. (2) Een erfenis voor de overwinnaars, of de overwinnende strijders. (3) Een bedreiging van eeuwigen toorn aan de overtreders van de eerste en tweede tafel der wet.

En God zal alle tranen afwisschen. Wanneer vrienden elkander ontmoeten, ontvangen zij den vreemdeling met een welkom thuis. Hier is het welkom thuis, dat onze Vriend Christus den pelgrim toeroept; dit werd van uit den hemel toegeroepen, en daarom is het een zuiver leerstuk. Wij zien dan, dat het lijden en de tranen der heiligen zullen worden afgewischt, en weggenomen, doch niet geheel en al in dit leven. Hier toch is het welkom thuis van Christus aan arme zondaren, want zij komen allen tot Hem met bedroefde aangezichten, en betraande oogen vanwege de zonde en de menigerlei moeiten in dit leven. Christus ontmoet hen aan de deur met een schoonen zachten doek in Zijn hand, en wischt hun aangezichten af, zeggende: *Zwijgt stil, Mijn lieve kinderen, gij zult nooit weer weenen.* Het is naar mijn gedachte een spreekwijze, die ontleend is aan een moeder, die een kind heeft met een verwond aangezicht, geheel bebloed en door schreien bevuild, en het komt tot haar, en het doet haar hart zeer het zoo te zien, en zij zit neder en wischt de tranen van zijn oogen, en legt haar hand zacht op de wond, en zijn hoofd aan haar borst, en veegt het bloed af, en drukt hem in hare armen, niet ophoudende hem troostelijke woorden toe te spreken.

Zoo ook wanneer Christus en wij elkander in den hemel zullen ontmoeten, zal Hij ons opheffen, en alle tranen afwisschen, en ons hoofd in Zijn schoot leggen. Ziet hoe Hij op deze plaats zinspeelt: (Jes. LIV: 11) „Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste; zie, Ik zal uwe steenen gansch sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten”. Onze Heere betreurt daar, om zoo te zeggen, dat Hij Zijn

heiligen heeft behandeld zooals Hij het deed. (Jes. LXV: 18) „Weest gijlieden vroolijk en verheugt u tot in der eeuwigheid in hetgeen, dat Ik schep; want ziet, Ik schep Jerusalem eene verheuging, en haar volk eene vroolijkheid.” (vs. 19) „En Ik zal Mij verheugen over Jerusalem, en vroolijk zijn over Mijn volk; en in haar zal niet meer gehoord worden de stem der weening, noch de stem des geschreeuws.” Als er ooit een blijde ontmoeting tusschen twee personen is geweest, dan moet het zijn tusschen den bruidegom en de bruid in den huwelijksdag. En welk een blijde ontmoeting er is tusschen zulk een Bruidegom en zulk een Bruid kan niet bevat worden; want Christus zal in dien dag Zijn beste kleederen aan hebben, en wat zal zulk een Bruid als het Wijf des Lams verwelkomd worden! En dan bij onze eerste ontmoeting en inkomst in den hemel een dronk te krijgen van het water des levens! O wat een krachtig verkwikkend water! Wanneer wij gekleed zullen zijn en geen speld verkeerd zal zitten. Een schoone Bruid in zijde en purper van Christus' eigen maaksel; en Christus onze Heere zal Zijn Bruid aan Zijn Vader en onzen Vader voorstellen, en de Vader van onzen Man zal ons bij de hand nemen, en ons binnen het huis naar de eetzaal leiden, en ons aan een tafel zetten om tot verzadigings toe te eten van den Boom des levens. O! wat een krachtig verkwikkend water is de Fontein des levens; tot in eeuwigheid onthaald te worden op de Drieëenheid!

Bespot en smaadt nu den weg naar den hemel als gij daar lust in hebt, gij hebt voor dezen nooit van ware gelukzaligheid gehoord. Hier is een feestmaal van eeuwige blijdschap: „Hij zal alle tranen afwisschen.” Christus, onze Heere, wischt hier de tranen van de aangezichten Zijner kinderen, doch daarna weenen zij weder opnieuw tranen; vóór deze stonde wischt Hij nooit alle tranen weg. Hier zal ons laatste goeden nacht van den dood zijn. Goeden nacht, geklag en geschrei en droefheid; wij zullen aan de overzijde van het water, over aan de andere zijde van de zwarte doods-rivier zijn; want Christus zal den dood en de hel wegnemen, en in de gevangenis werpen; de eerste dingen zijn weggegaan. De moeder, die haar kinderen heeft verloren zal ze

weder krijgen; al de weduwen des Heeren zullen hun mannen zien; de oude wereld, die de wereld van treuren was, zal weg zijn; daarom zullen de tranen niet eerder dan nu worden afgewischt, want dit is de weg. De Kerk is hier een halve weduwe, haar Heere is in een vreemd land, ver van haar af, en elke schurk die haar ontmoet trekt aan deze onnoozele weduwe, terwijl zij zich in het moerbeziëndal, in het dal Baca bevindt, waar geen water is. De wachter slaat haar en neemt haar sluier van haar, en Christus schrijft haar een minnebrief, en nadat zij dien gelezen heeft verheugt zij zich en wischt haar aangezicht af, doch wanneer de brief oud wordt en zij dien verloren heeft, komen nieuwe moeiten aan, en zij schreit opnieuw tranen en komt onder nieuwe vervolgingen, en haar Heere gaat, om hare zonde, achter den muur staan, en verbergt Zich en laat haar treuren, totdat zij niet meer kan; maar in dien dag „zal Hij alle tranen van hare oogen afwisschen.”

Ziet dan hoe het hier in dit leven gaat: eerst een schoone dag, dan weder een vuile dag, totdat eindelijk die schoone dag aanbreekt, wanneer al onze schaduwen zullen wegvlieden; en daarna zal er nooit meer een vuile dag zijn, maar altoos en eeuwig de lange altijddurende zomerdag. Gij ziet een man, die op reis is naar zijn huis; hier is een water, dan eens land, dan weder water, dan weder land, dan nog eens een water, en verder begaanbare grond tusschen hem en zijn huis. Hij gaat dan rechtuit naar huis naar zijn vrouw en kinderen, en ontmoet geen water meer; doch al onze tranen zullen nooit worden afgedroogd, voordat wij in den hemel komen, want de heiligen hebben een lijfrentecontract van het kruis van Christus, en zoolang zij hier zijn altijd slecht weder, altoos het kruis (Matth. X: 25). Onze Heere vergelijkt (Joh. XVI: 20, 21) onze moeiten bij de smarten van een barende vrouw; nu een vlaag en dan wat rust, weer een vlaag en dan wat verlichting, totdat zij ten slotte bij de laatste vlaag verlost wordt en er geen weeen meer volgen; „zoo gedenkt zij de benauwdheid niet meer, om de blijdschap, dat een mensch ter wereld geboren is”. Wij moeten in smart zijn eer onze vrucht geboren wordt, doch zullen van onze vrucht verlost worden.

1ste *gebruik*. Laten wij ons voorbereiden, want tranen zullen ons op onzen weg naar den hemel volgen; ons aangezicht zal nat zijn tot aan den ingang der deur, want wij gaan, wegens dit ellendig leven, droevig en zuchtende uit dit leven; want het is tevoren bepaald, dat wij met geweld door de laatste haven zullen dringen, en het laatste gedeelte zullen moeten doorwaden. Verblijdt u, gij Christenen en grijpt naar de beloften; maar gij, die nu lacht en zoo verre zijt van tranen, die de treurigen Sions bespot, gij moogt zuchten en den Bijbel sluiten, en zeggen: Helaas! ik heb nooit een traan gestort om Christus, die tekst is niet voor mij; misschien zal Christus u te dien dage dwingen te weenen, zoodat gij eeuwig tranen zult storten. Deze bittere lachende wereld zal vergaan, er zal een dag van tranen, van weeklagen en knersing der tanden over u komen. Wanneer de eene mensch tegen den anderen zijn tanden knerst heeft hij geen lachen in den zin. Ik zou voor geen wereld uw pret hebben; doet uw best maar, wij zullen zien wie in dien dag het hardst zal lachen.

2de *gebruik*. Er komt een kwaad over dit land: de zonde is nog niet tot een vollen oogst gekomen. Gods kinderen, die nu kunnen treuren over hun eigene zonden en de zonden van het land, verheugen zich in den hemel; daar wordt nooit een weeklagend kind gezien; God heeft een zachten doek om hun aangezichten af te drogen.

Het lachende, pretmakende volk wordt door God verdelgd.

En die op den troon zat, zeide: Johannes hoort meer van Christus: een lieflijke rede. Hier zijn drie dingen: 1. Een spreker. 2. Een rede. 3. Een opdracht om het gesprokene te bewaren.

Wie de woorden sprak wordt niet gezegd; of het een Engel was, of een aardsch koning, want die zitten ook op tronen; doch Hij is het, van Wien geschreven staat: (Openb. IV: 2) „En ziet, daar was een troon gezet in den hemel, en daar zat een op den troon.” Johannes noemt Zijn naam niet, doch hij heeft zulke hooge gedachten van Hem, dat hij het voor toegestemd houdt, dat niemand waardig is koning te zijn, dan Hij, en op een troon te zitten, dan Hij. De heiligen meten alle genegenheden van anderen bij hun eigen genegen-

heden af. Als iemand aan Johannes had gevraagd: Wie is Hij, Die op den troon zit? zou hij geantwoord hebben: Moet gij dat nog vragen? is er in mijn schatting iemand in den hemel of op aarde, die waardig is een Koning te zijn, dan Hij? of op een troon te zitten, dan Hij? en een kroon op zijn hoofd te zetten, dan Hij? De heiligen zetten Christus altijd alleen, zij zetten Hem boven alles. Spreek hen over koningen, maar Christus wordt buiten spel gelaten. Zoo in Hooglied III. De Kerk, den wachter ontmoetende, zegt: „Hebt gij Dien gezien, Dien mijne ziele liefheeft?” Wat wist de wachter er van, wien hare ziele liefhad? zij kon ook wel een schurk, of een hoer, of een dreggod, of de wereld hebben liefgehad, maar zij mat den wachter bij haarzelve af, zij had niemand in haar gedachte dan Christus, daarom behoefde zij hem niet te zeggen, wien zij bedoelde.

Zoo zegt Maria Magdalena tot den hovenier, (zooals zij meende): (Joh. XX: 15) „Heer, zoo gij Hem weggedragen hebt, zeg mij waar gij Hem gelegd hebt, en ik zal Hem wegnemen”. Zij zegt niet welke hem, zij houdt het voor toegestemd, dat er niemand zooveel in haar gedachte was als Christus. Ik bid u, laat hetzelfde gevoelen in u zijn, dat in Johannes was. Laat Christus voor uw ziele de parel van den ring zijn. Onder alle koningen behoort Christus verhoogd en geacht te worden als de Hij, de eenige Hij, Die waardig is op den troon te zitten. Zoo ook in Hooglied V: „Hij draagt de banier boven tienduizend. Vergadert al de Engelen en al de heiligen in den hemel en op aarde bij elkander, Christus alleen is goed genoeg om hun Overste te zijn; en waarlijk, wat is alles, dat op den troon zit? Het moet oneindig meer in Hem zijn; en welke heerlijkheid ook in de wereld is, er is veel meer in Hem. Neemt al de rozen, die op de aarde zijn, en maakt ze alle tot een, dat zou een heerlijk gezicht zijn; en nu wat zijn die alle bij Christus? niet meer dan een brandnetel bij de schoonste roos. Foei, die smakelooze liefde van menschen, die nooit Jezus Christus liefhebben, en toch verliefd zijn op begeerlijkheden, zij hebben het goud, rijkdom en eere lief, en zetten Christus achteraf; ach, Christus krijgt onder ons het zijne niet, wij prijzen Hem niet aan, ook willen wij niet met Hem ondertrouwen.

Ziet, Ik maak alle dingen nieuw. Dit geeft te kennen, dat alle dingen oud waren; de zonde heeft alle dingen oud gemaakt. Alles zucht als een vrouw, die in barensnood is, en is smart en ijdelheid onderworpen wegens onze zonde; de gansche schepping kwijnt vanwege de zonde; door onze zonde zijn de zon, de maan en andere schepselen der ijdelheid onderworpen, zij zuchten er onder, en bidden op hun manier alle kwaad en wee over den mensch, want de zonde heeft ons allen ellendig gemaakt. De hemelen, die het grootste deel van het web der wereld zijn, verouderen als een kleed. De Profet zegt, dat zij als een oude lap, als lompen zijn. Het water zegt: laat mij zondaren verdrinken, zij hebben tegen mijn Heere gezondigd; het vuur zegt: laat mij hen verbranden, laat mij Sodom en Gomorra verbranden, want zij hebben tegen mijn Heere gezondigd. Alle dingen hebben de heerlijkheid verloren, die zij in hun eerste schepping hadden gekregen; Jezus zegt, dat alle dingen verkeerd geworden en in wanorde geraakt zijn, en dat de mensch van zijn Heere is afgefallen. Hij heeft met de wereld gedaan evenals eens een loods met een onoplettenden stuurman handelde, die het schip op een zandbank aanstuurde; hij kwam schielijk tuschenbeide en gooide onmiddellijk het roer om, anders zou alles te gronde zijn gegaan. Zoo ook is onze Heere tuschenbeide gekomen; toen het groote schip der wereld op een zandbank was gelopen, keken de zon en de maan droevig, en zeiden, dat zij ons hun licht zouden onttrekken; doch onze Heere heeft ze door Zijn dood vernieuwd, en gemaakt, dat die alle de uitverkorenen weder toelachen, en Hij heeft ze alle met nieuwe kleederen bekleed. Dronkaard, Christus gaf Zijn zegen aan den wijn, dien gij tegen den muur spuwt. Gij, die uw Maker onteert met uw ijdele kleeding, gij weet niet wat het Christus heeft gekost; onze Heere heeft Zijn bloed vergoten om een recht te koopen, dat gij in ijdelheid misbruikt. Allen, die de wereld in hun hart oprichten waar de Heere behoort te zijn, vergeten, dat Christus de wereld kocht om hun knecht te zijn, en niet om als hun lieveling en vrouw te zijn, die in hun schoot ligt. Gij, die de wereld en haar uitgestrekte landerijen tot het deel uwer ziele maakt, zoodat gij niet meer begeert, gij vergeet dat Christus de

wereld heeft gekocht en haar nieuw heeft gemaakt, en niet om een stoel te zijn voor uw zielen, om er op te zitten. Indien Christus deze kunde heeft om alle dingen nieuw te maken, komt dan tot Hem, gij allen, die oud zijt; gij, die oude harten hebt, komt. Waarlijk, Christus zou Zijn knnstvaardigheid onder ons kunnen betoonen, als wij tot Hem wilden komen, want Hij maakt alle dingen nieuw. De duivel leent het hart van een mensch om gierigheid te plegen, en hij heeft het verkeerd met de doornige zorgvuldigheden der wereld, en het uitgegraven, en er den bodem mede bemest.

O, als gij het in de hand van Christus wilt geven, zal Hij het in Zijn smeltkroes leggen en het weder smelten, en door Zijn kunde zal Hij er een nieuw hart uit doen komen voor Zichzelve, om er in te wonen. Helaas! Christus krijgt zijn werk of ambt onder ons niet uit te oefenen. Waarom worden onze oude harten niet verbeterd? omdat wij er mede handelen evenals een dwaze moeder met een verwend kind; zij wil het niet naar school laten gaan om te leeren, en waarom? omdat zij het niet uit haar gezicht wil missen, zij zal het daarom niet laten doen wat goed voor hem is, maar het voor de galg opvoeden. Wij geven onze zielen niet aan Christus, die ze zoo gaarne wil hebben, en ze gemakkelijk kan verbeteren; maar houden ze evenals de dwaze moeder uit het gezelschap van Christus. Het hart van een ander wordt door hoogmoed vastgehouden, en het hart van weer een ander door gierigheid. Hoewel die lieve Handwerksman Christus er is, die het hart heeft gemaakt, en de aarde onder onze voeten en de bergen nieuw gemaakt heeft, toch willen wij onze harten niet nieuw hebben. Onze zielen zijn door de zonde oud geworden en in flarden gescheurd, en wij geven ze niet in de handen van Christus, Die ze wil heelen en reinigen. Foei u, dat uw hof in den dag van Adam werd vervloekt om doornen en distelen voort te brengen, en in Christus gezegend is om vrucht te dragen, en toch krijgt uw ziele in Christus niet zooveel goed als uw hof, die nieuw gemaakt is en uw hart blijft oud, en Christus kan Zijn werk onder ons niet doen zien. Hij gebiedt Johannes deze dingen aangaande den staat der verheerlijkten te schrijven, zeggende:

Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en getrouw.

Hij wil Zijn woorden niet aan het geheugen en de consciëntie van een mensch toevertrouwen, Hij wil dat zij geschreven worden. Godslasterlijke papen, lacht hier niet om, noch noemt de borst van den Paus den Bijbel; hier is een volmacht voor de geschreven Schrift. Dit geeft ons te kennen, dat de bedriegerij van den mensch zijn consciëntie heeft vernield; als zijn consciëntie een waarachtig register was geweest, zou geen geschreven Bijbel meer noodig geweest zijn, doch nu heeft de Heere meer tot dood papier gesproken, dan tot de ziel van een levenden mensch. Onze consciëntie, die nu onder de zonde is, was geen goede Bijbel, omdat de mensch geneigd is zijn consciëntie te ontloopen; omdat de satan en de zonde inkomen om als twee valsche getuigen uit te wisschen wat in onze consciëntie is geschreven, zooals dat er een God, een oordeel, een hemel, een hel is; en in het hart van den dwaas te schrijven, dat er geen God is. Er zijn vele gaten in onze zielen; het Woord van God komt in en loopt weder uit, en spuit terug, zoo niet Jezus de zielen waterdicht maakt, zoodat „het Woord van God rijkelijk in hen kan wonen” (Col. III : 16). Worden niet onze harten bij een akker vergeleken, waarin de predikant het zaad zaait, (Matth. XIII) en de booze geesten der hel komen en zaaien onkruid in de tarwe van Christus. O wat zijn er vele zielen, daar het Woord weder uit loopt, en hoe noodig is een geschreven Bijbel. Acht daarom het geschreven Woord hoog, en bidt God, of Hij Zijn Bijbel in het hart van een iegelijk uwer wil afdrukken, en of Hij een nieuw boek van Zijn leer in onze harten wil schrijven, en het in onze consciëntiën wil leggen, zooals Hij voorschrijft (Jer. XXI). Wij hebben in ons tekstvers: 1. Een profetie. 2. Een beschrijving van Christus. 3. Een zakelijke belofte.

En Hij sprak tot mij: Het is geschied. Dat wordt verklaard in Openb. XVI:17. De wereld is voleindigd, zoo spreekt Christus van de wereld, en haar heerlijkheid gaat voorbij als een oogopslag, en Christus roept tot hen, die de wereld in hun armen hebben: Het is geschied; het is voorbij, er is niets meer van over. Het kost onzen Heere slechts een woord. Hij zeide: Het zij daar, en het was er. Hij zeide: Alles zij daar, en het is alles voorbij. Wij beginnen met de wereld, alsof zij altoos van ons zal zijn; en onze

Heere zegt in een oogenblik, dat zij ons zal ontvallen, en het is geschied. Het is niet voor niets, dat het wegnemen van deze herbergen, de hemel en de aarde, in zoo weinig woorden wordt uitgedrukt: Het is een lichte zaak voor den Almachtige, de pinnen in Zijn hand te nemen, die deze schoone tent staande houden, en wanneer Hij er aan rukt, doet Hij ze eensklaps neervallen. Zoo ook in Openb. VII. Vier Engelen worden ingevoerd, houdende de vier winden der aarde in hun handen, alsof zij de wereld in hun handen hadden, en alsof zij klaar stonden om haar als een laken op te vouwen.

O! wat is er een strijd en drukte om een lap van dit laken te krijgen; men staart zijn oogen blind en strekt den hals uit om een stuk van dezen heiligen lap, van dit laken, om een stukje van de aarde te bemachtigen. Doch ziet Openb. VI: 14: De hemelen zullen voorbijgaan als een boek, dat toegerold wordt, en de schoone sterren worden als onrijpe vijgen door den arm des Almachtigen afgeschud en vallen op den grond; ja, wat meer is, door een aanraking van de hand des Almachtigen, of een stoot van Zijn pink, door den adem Zijnsmonds, zeggende: Het is geschied, storten de verbindingen van de muren van het huis in. Ik kan over hen niet anders dan als dwazen spreken, die hun hoofden vol hebben van windmolens, en uitroepen, dat het nu begint, en „de dag van morgen zal zijn als deze, ja grooter, veel treffelijker.” (Jes. LVI: 12).

Er is geen einde van koopen en bouwen; ik ben niet hier gekomen om van iemand te verlangen dat hij verkwistend zal zijn, maar, dat gij niet zult zijn als de kindertjes, die huisjes van zand bouwen aan den waterkant, terwijl de vloed komt opzetten en een watergolf komt en bederft al hun plezier, of een stortbui verdrijft hen van hun spel; de menschen zijn bezig met luchtkasteelen te bouwen. Waarlijk, wij zijn den kinderen gelijk, die aan den oever eener rivier spelende het water met hun handen tegenhouden; zij meenen, dat zij het water keeren, terwijl het middelerwijl door hun vingers loopt. En wat zegt God van eere, rijkdom, vermaak, landerijen, schoone huizen, sommen gelds? en dat in een woord: Het is geschied. Vraagt hun, die de wereld eens tot hun beschikking hadden, en uitgestrekte landerijen bezaten, wat nog over is

van zoovele duizenden? Niets dan hun naam; en wat, indien nu ook hun naam weg is? Wat heeft de wereld van hen dan hun naam? en wat is dat: tien of elf letters van het A, B, C. En wat hun lichamen aangaat, al konden, toen zij nog leefden, koninkrijken hen niet tevreden stellen, toch zou de aarde waarin hun lichamen nu zijn ontbonden geen handschoen kunnen vullen. Ik vind dat het een waar woord en een wonderlijk woord is, dat wij in Jes. XL: 22 lezen: „God zit boven den kloot der aarde, en derzelve inwoners zijn als sprinkhanen.” Wij krioelen als sprinkhanen op en neer over het rond der aarde, en roepen den menschen toe van de ijdelheid van alles, terwijl de dood ongemerkt, evenals een kleine dief, zonder eëinig geraas te maken, hen komt wegpukken, en er is niets meer van hen over, en dan zegt men: Het is geschied. Alle menschen zeggen, dat het waar is wat ik zeg, doch ik denk, dat ik zal gestorven zijn, eer zij het gelooven, of de wereld zullen haten. Ik denk, dat de wereld het groote, fijne net van den duivel is, dat duizenden gevangen en gedood heeft. Zegt gij, dat gij daar zeker van zijt, dan zeg ik, dat gij niet verre zijt van het koninkrijk Gods.

Het tweede in ons tekstvers is een beschrijving van Christus: „Ik ben de Alpha en de Omega, het begin en het einde.” Onze Heere doet hier een aanbieding van het water des levens, en Hij toont eerst aan wat Hij is, namelijk, de eerste en de laatste letters van het A, B, C; de Oude van dagen, de eeuwige Zoon van den eeuwigen God. Dit leert ons, dat wij met meer recht hoog mogen opgeven van onze oude woonstede, en onze oude oorkonde, dan de heele wereld dat kan doen. Waarom? Wanneer begon Christus een welbehagen te hebben in zondaren? Wel, toen Hij God begon te zijn; en Hij was van alle eeuwigheid God. Veronderstelt, dat de zon in het uitpansel eeuwig was, dan moest ook haar licht eeuwig zijn, want het licht der zon is even oud als de zon. Liefde is een lichtstraal en een hitte, die van Christus, de Zonne der gerechtigheid, komt; daarom is het de eeuwig levende Christus en eeuwig levende liefde; want Christus bezit heden geen liefde, die niet gisteren in Hem was. De menschen jagen zeer naar de liefde van een mensch, en de liefde van een

koning, en toch sterven zij, en hun liefde sterft met hen; ja dikwijls sterft hun liefde voordat zij sterven. Maar wie zoekt de liefde van Christus, die niet verandert? Ja, dit is een stof van bewondering en verwondering, dat Christus aan ons, aardwormen, heeft gedacht eer wij waren, en dat onze zaligheid zoo oud is als de eeuwigheid, zoo oud als Christus, en Christus zoo oud als God.

Waarlijk, indien God in eenig punt des tijds was begonnen zondaren lief te hebben, dan zou Zijn liefde een slecht begin hebben gehad; en indien Zijn liefde een begin had gehad, dan had ook Christus Zelf een begin gehad, omdat de liefde bij Hem een is met Zijn Wezen en natuur. Doch men zou kunnen vragen: Kan de liefde Gods ouder zijn dan de dood van Christus? Ik antwoord: De dood van Christus maakt God niet eigenlijk een hater of liefhebber van den mensch, want dan zou Zijn wil veranderlijk zijn, en Zijn liefde zou een begin hebben gehad. Hoe dan? De dood van Christus maakt niet alleen, dat God de vruchten van Zijne eeuwige liefde over ons uitstort, maar dat Hij dit op zulk een wijze doet als Hij gepast acht voor Zijn rechtvaardigheid. Daarom zegt de Schrift, dat wij met God verzoend zijn, en dat God met ons verzoend is. Zijn liefde is eeuwig, omdat zij volgens de orde der natuur vóór het zaad is, voordat wij goed of kwaad hadden gedaan, zoodat de zonde de gedachten Gods niet heeft veranderd; maar alleen volgens de orde der rechtvaardigheid stond de zonde in den weg om ons van het eeuwige leven af te houden, dat een vrucht is van Zijn eeuwige liefde. Ja bovendien, God heeft de uitverkorenen voor en na de bekeering lief met diezelfde liefde in Christus, en daarom mogen wij ons verblijden als wij iets van de liefde Gods tot ons in Christus gewaar worden. Het is een oude kennismaking tusschen Hem en ons; daarom, gelijk het, zooals Salomo zegt, dwaasheid in den mensch is, als hij een ouden vriend en den vriend zijns vaders verlaat, laat ons het dan ook dwaasheid achten zulk een ouden vriend als Christus is te verlaten, en laat ons geloof, onder verzoeken en verlatingen, hierdoor Hem vasthouden: de Alpha en de Omega verandert niet, de verandering ligt bij ons.

Het derde in de woorden is een belofte van *het Water des levens aan de dorstigen* (Jes. LV: 1, en Joh. VII: 37). Christus roept aan de zijden der deuren, voor aan de stad, dat de toegang tot de Bron vrij is; doch weet, dat de hongerige en dorstige zielen het geschiktst zijn voor de wateren des levens. Wat! zult gij zeggen, zijn allen niet dorstig? allen missen het leven Gods en het levenssap der genade, en zijn aan den wortel verdroogd en verdord, doch allen kennen hun gemis niet. Voor de zwakken echter is waarlijk een bijzondere vertroosting. O, zeggen zij, ik weet, dat Christus goed doet aan geloovigen, aan hen, die zich bekeeren, aan dezulken, die Hem liefhebben; doch ik durf niet, ik kan niet tot geloof en bekeering, hope en lijdzaamheid komen, mijn armen zijn te kort om zoo hoog te reiken. Nu, dan zeg ik: hebt gij begeerte, een honger, naar geloof en bekeering en liefde? spreek de zuivere waarheid, ik vertrouw, dat gij het niet kunt ontkennen. Dan noodigt de Heere u te komen, de Bron staat voor u open; want honger en dorst zijn het naast aan beweging, en de twee eigenschappen, die dadelijk met het leven beginnen. Zoo is alles wat pasgeboren is levend, en heeft een maag voor spijs en drank. Maar gij zegt, ik ben dikwijls in mijn ziele aan de poort des doods, ik heb noch geloof, noch gevoel. Ik vrees, dat God mij niet liefheeft, en dat de Bron niet voor mij bestemd is. Zoudt gij gaarne aan de Bron zijn? nu, mij dunkt, dan kunt gij niet wegblijven. Wanneer het met de kinderen Gods op het laagst is afgelopen, wanneer geloof, troost, blijdschap, liefde, en een gesteldheid om te bidden weg zijn, dan is er nog een verlangen naar nabijheid. Ik spreek tot de consciëntie van Gods kinderen, liegt niet. Neen, toen David (Ps. VI) dacht, dat God hem in Zijn toorn sloeg, sprak hij: Hoelang Heere? een afgebroken woord. Ik denk, dat hij als een arm hongerig dier uitkeek, over den scheidingsmuur heenziende, omdat hij zoo gaarne een mondvol wilde hebben; ja hij liep in 't rond om een zwakke plaats te zoeken, om door den muur van zijn twijfelingen heen te breken. Zoo is het met de kinderen Gods gesteld in hun dorst naar de Fontein des levens. Ziet Hoogl. III, wanneer de Kerk geen spoor van Christus kan vinden, Hem niet kan naspeuren,

Zijn voetstappen niet kan vinden, dan gaat zij uit, en vraagt: „Hebt gij Dien gezien, Dien mijne ziele liefheeft?” En in Hoogl. V: „Ik bezweer u, gij dochters van Jerusalem, indien gij mijnen Liefste vindt, wat zult gij Hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde”.

Laat mij dan nu tot de zwakken spreken, en ik zeg u, die Christus' metgezellen zijt, die met Hem drinken, dat gij uw hoofden én harten vol zult krijgen van het Water des levens; namelijk de teedere Christenen, die altijd met Hem spreken. Het kind in Christus' huis, dat het lastigst is en het hardste om spijs roept, is het beste kind, dat Christus heeft; het kind, dat elk uur van den dag om spijs en drank schreit, van zulk een dwaas ding zeg ik, dat het gaarne zou liefhebben. Hoe lastiger Gods kindertjes zijn, hoe welkomer zij zijn. Hij houdt het meeste van de kinderen, die zich niet schamen, die altijd schreeuwen: ik heb zoo'n vreeselijken honger, lieve Heere Jezus, ik brand van dorst. Ach, dat ik een vrije koele fontein vond. O, dat is zoo zoet, altijd te jammeren en te schreien, en dicht bij de deuren van de provisiekamer van Christus te loopen zoeken, en Christus na te kijken wanneer Hij in het wijnhuis gaat, in dien schoonen, vollen wijnkelder Zijns Vaders, daar vele wijnen zijn, en daar achter Christus in te gaan. Doch in een woord, hebt gij een goede maag? groote honger en dorst zal veel verzadiging van genade in Christus vinden.

Nu, wie zijn zij, die van de Fontein Christus zijn uitgesloten? Mijn antwoord is: Zij, die een verkeerden drank van den duivel hebben gekregen, vol van begeerlijkheden, hoogmoed en gierigheid, vol van liefde tot de wereld; dezulken hebben geen trek in Christus. Helaas! wee mij, Christus staat naast de bron, en roept, dat Hij de hand van u afwendt. De Heere Jezus geve u een braakmiddel te drinken, opdat gij weder gezond en hongerig naar Christus moogt worden; want gij zult vóór dien tijd nooit geschikt zijn voor Christus. Is er geen tijd, dat gij niet nabij Hem kunt komen, en dat gij geen kracht hebt om de deur te openen en in te gaan, maar die half open krijgt, zoodat gij er in kunt gluren? dat gij lust hebt om te bidden, of naar een biddenstijd verlangt? houdt dan aan, daar zijt gij in den rechten weg, de ware begeerte

is volstrekt en niet voorwaardelijk: niet als de luiaard, die een oogst wilde hebben op voorwaarde, dat hij, uit vrees voor koude, een veeren bed zou hebben om op te liggen; zoo zouden zij ook den hemel willen hebben op voorwaarde, dat zij hun begeerlijkheden moeten houden en die medenemen.

Doch, ten tweede, honger zoekt altijd het geheele huis door, want de buik kan moeilijk veinzen. De natuurlijke mensch verkeert in duisternis, hij ligt te slapen; het is bij hem nacht, en hij is als een lastig kind, dat des nachts om drinken schreit, en roept: „Wie zal ons het goede doen zien?” De satan staat naast hem klaar met zijn schotel, vol van de vuile modderige dingen van de begeerlijkheid der wereld, en hij drinkt terwijl hij zweet en naar adem hijgt, totdat hij een gezicht van een begeerte naar Christus, de Fontein van het water des levens krijgt. (Joh. VII:37): „Al wat Mij de Vader geeft zal tot Mij komen, en die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen.” Wel is waar staat van deze Fontein des levens geschreven, dat zij voortkomt uit den troon Gods en des Lams; maar dit is een en hetzelfde, want de beken van het water des levens komen voort uit de Fontein Christus. Hoe dan is het water Christus? Christus als mensch stervende en Zijn hartebloed uitgietende om den dorst te lesschen van zulke arme zondaren, die ondervinden, dat het vuur der hel in de maag hunner ziel hen verteert door het vuur van den toorn Gods over de zonde. Dit is de reden, waarom Hij de Fontein van het water des levens wordt genoemd:

1. Omdat niets een mensch, die door brandenden dorst wordt gekweld, kan lesschen; neen, geen wereld van goud is hem zoo goed als een teug zuiver, koel, helder bronwater. In een woord, een mensch, die onder de zonde ontwaakt is, vindt niets in de wereld, dat den trek der ziele kan verzadigen, dan in Christus. Zeg mij, zijt gij een naar Christus dorstende zondaar? dan is uw ziele doodelijk krank zoolang gij Hem mist. Leg een mensch op een zacht bed, droog het zweet van hem af, geef hem een koelen verfrisschenden drank; wat gij ook doet, gij kunt tot een ziele, die onder het gevoel der zonde verbroken is, niets zeggen, dat hem kan opbeuren, dan dat gij hem tot een gekruisten Christus brengt.

O, dat is een zacht bed, als zijn zondige ziele uitgestrekt is op het vrije, warme, uitvloeiende bloed en de wonden van Christus. O, dat is een zacht bed! Maar ook een deeltje van Christus' bloed is hem een verfrisschende, verkoelende drank. O, dat een slaaf der hel mag hooren, dat hij een vrije erfgenaam des hemels is gemaakt, dat is zoet. Zoo komt het, dat de wereld de consciëntie niet tot bedaren kan brengen van hen, die zijn wakker geschud, doordat de wraak der hel hen achtervolgt, en zij dan ook niet weten wat Christus voor hen is. Er is voor menschen, die zielsziek en zondekrank zijn slechts een geneesmiddel; alleen een dronk van de Fontein des levens. En omdat zij de poort tot deze levensbron niet weten, springen zij uit wanhoop uit dit leven in het helsche vuur, door de dolzinnigheid van een ontwaakte consciëntie. Een van dorst krank zijnde ziele toch vindt in Christus twee dingen, die noch in de wereld, noch in iets anders gevonden worden. 1. Christus neemt de verharding der zonde weg; niemand dan Hij heeft macht dit te doen; alle vergeving van zonde is in de bewaring van Christus gesteld en van Zijn maaksel; het is Zijn ambt de zonde te vergeven. 2. Bovendien vinden zij in Hem een krachtige inwerking en een overvloed van gelukzaligheid, zoodat zij, wat zij te voren in het schepsel zochten, nergens anders vinden dan in Hem. Spreekt hen dan van goud, het komt niet in aanmerking bij Christus; spreekt hen van landerijen en heerschappijen, die zijn niets bij een Zaligmaker, en zulk een Zaligmaker heeft en is een anderen naam voor een zondaar, die ontwaakt is.

Onze tekst noemt Hem het Water des levens. Wij zien hier, dat er ook water is, dat bedorven en slecht van smaak is, en zal een dorstig mensch dat drinken? Het zou hem geen goed doen; maar het gezondste water is de stroomende bron; zoo is alles wat zondaren buiten Christus kunnen krijgen stilstaand water. Al drinken zij zich vol van goud, koninkrijken en landerijen, die zullen voor een kranke ziele nooit zoo verzadigend zijn als Hij is; en zij, die deze hebben gedronken zouden bij den dood wel willen, dat zij die weder konden uitspuwen; zij liggen zoo zwaar op hun maag. Maar

Christus is de verkoelende gezonde Bron, de Fontein van water, die springt tot in het eeuwige leven.

Om hiervan nu gebruik te maken: Hoe komt het, dat er, aangezien Christus zulk een levende Bron van water is, onder het Evangelie zooveel verdorde, uitgedroogde zielen zijn? Ik antwoord: Wat God aangaat, waarlijk God heeft geen ijzeren slot op de Fontein des levens gelegd, maar Christus opent de Bron midden onder ons door Zijn Woord en sacrament, en gedurende zeventig jaren en langer is de Bron in dit koninkrijk open geweest. Christus en Zijn boodschappers hebben tot dorre zielen geroepen; maar nu zal Hij, zoo het zich laat aanzien, de Bron weder sluiten; want Hij heeft de middelen des levens tentoongesteld en de deuren Zijner tent opengezet, om het om niet te geven, maar er zijn geen koopers.

Daarom moet Hij Zijn waren inpakken en weggaan, want de menschen dorsten niet naar Zijn water; doch de eene dorst naar hoogheid en eer; een ander naar wellust en geld; een derde haakt naar zondige vermaken. 1. Er zijn weinige magen, die naar Christus geeuwen. 2. Zij hebben geen vat om het in de Bron neder te laten en het water op te halen; dit is een onvruchtbaar geslacht. O, wij walgen van Christus, en Christus walgt van ons. Wij behoeven niet meer van de roeping van het Woord te spreken. Het gansche land, het hof, de koning, de edellieden en kerkedienaars, hebben het water uitgespuwd, door de goedertierenheid te verachten en het Evangelie gering te schatten. En dat doen wij, wanneer wij aarde en modder in de bron van Christus werpen en Zijn dienst met het vergif der bron van de hoer van Rome vermengen. Wij meenen, dat wij Christus iets moeten geven voor het water des levens, iets van onze gerechtigheid, iets van onze waardigheid; doch dat is gepleisterde nederigheid, verwaterd koper, en wanneer wij dat doen wijzen wij de genade af, en maken, dat genade geen genade meer is, want als het wordt gegeven voor eenige waardigheid, die in ons is, is het geen genade meer. Ziet dan hieruit, dat het koninkrijk der genade een goede goedkoope wereld is, waar de beste dingen om niet zijn te krijgen. Maar deze wereld is een dure wereld waarin alles geld kost: het gerechtshof is duur, landerijen zijn duur, goud is niet voor niets te krijgen,

en de wetten zijn duurder dan ooit; ja papier en inkt waren nooit zoo duur als nu, zij zijn nu kostbaarder dan juweelen. Neen, zegt de Paus, gij krijgt geen drup, of gij moet eerst betalen; dat bloeddorstig beest zou het water van Rome voor goud verkoopen; zooveel geld, zooveel genade en vergeving; maar Christus en Zijn wereld geven niet meer om geld dan ooit te voren.

Ten tweede. Er zijn voortreffelijke beloften gedaan aan *overwinnaars*, aan hen, die den hemel met hun zwaard en bloed nemen. De hemel toch is een belegerde stad of kasteel, belegerd door heirscharen van zonde in volle wapenrusting, en de bedrieglijke en boosaardige wereld. De wereld heeft Eva's appel in de eene, en vuur en zwaard in de andere hand, en de duivel is de legeroverste. Nu, hier wordt een prijs voorgesteld en aangeboden aan hem, die overwint, aan hem, die door geloof en hope wil opstijgen en in Christus' wagen springen, en die doorzet, hetzij hij leve, of sterve; maar het zijn lafaards, die zich achteraf houden en zich door den duivel laten terugslaan. Doch om de menschen aan te sporen is hier een belofte van twee dingen.

Ten eerste. *Hij zal alles beërven*. Ziet hier, dat de Christenstrijder een schoon inkomen heeft: (1 Cor. III:21) „Alles is uwe. Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cephas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen”; en om ons te doen zien, dat hij blijft bij hetgeen hij gezegd heeft, zegt hij nog eens: „zij zijn alle uwe”. Gij ziet dan dat de eene een koninkrijk heeft als Azië, maar hij mist gezondheid en heeft kranke voeten, hij heeft niet alles. Een ander heeft lichaamssterkte, meer dan alle levenden, maar heeft vele ellenden, evenals Simson die zijn oogen miste, en daarom niet alles had.

O wat hebben de kinderen van Adam veel op met een erfenis: hier een mannelijke linie, daar een grondbezit; en dat noemen zij dan hun alles. Ik denk, dat dit een begeerlijke titel en een trotsche heerschappij of heerlijkheid is, wat zij „hun alles” noemen; toch hebben de begeerige kinderen Adams hier meer begeerigheid dan verstand. Zij hebben het allen over hun adeldom, en dat noemen zij de

heerschappij over vele dingen. (Luk. X:41) „Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen”; wereldlingen, gij ontrust u over vele dingen om de gebieder over vele dingen genaamd te worden. Doch wij zullen zien, of de tekst waar is: „Ik ben de Alpha en de Omega.”

De Apostel dan spreekt hier, ten eerste over den dood. De dood is de bezoldiging der zonde; mij dunkt, zegt gij, dat de dood een kwade boodschap is, het was beter, dat die niet in de acte genoemd werd. Hoe hebben zij dan alle dingen? Ik antwoord: De dood is op deze wijze ook een deel van de heerschappij, omdat hij een heer over alles is, en een koets, die mij naar de heerlijkheid voert. Christus zelf is de Voerman, die de paarden ment; de dood is de knecht; gelijk de wind dienstbaar is om den zeeman thuis te brengen, zoo dient de dood hem, die de heerschappij heeft.

De dood is de veerboot van Christus, om ons naar huis te brengen; want in Christus zetten wij onzen voet op den nek des doods.

De dood is een brug, die over de rivier der hel ligt, waarover wij naar den hemel gaan, en die van ons is. De Christen wordt aan het hof van Christus bevorderd en krijgt den nieuwen titel van heer van alles, vorst van alles, den hertog van alles. Ik zal u echter een heerschappij toonen, welke beneden die alle is, doch waarom veel wordt gestreden: de heerschappij van de ijdelheid, of het niet: (Spr. XXIII:5) „Zult gij uwe oogen laten vliegen op hetgeen, dat niet is?” want waarlijk de rijkdom heeft vleugelen; hij, die rijk is, heeft niets.

Ten tweede. Indien hij alles beërft, dan is de geheele wereld van hem, en zoo ontbreekt hem niets.

Een derde vraag: Hoe komt het dan, dat de heiligen hongerig en arm zijn? Antwoord: Deze belofte moet zoo van hen verstaan worden: (Ps. LXXXIX:26) „Ik zal zijne hand in de zee zetten, en zijne rechterhand in de rivieren”. Ziet dan hoe wijd Christus' armen reiken: Zijn eene hand op de zee, en Zijn andere hand op de rivieren. Die belofte is aan Christus gedaan als den Hoofdpersoon, den Borg van het verbond. In vers 24 toch wordt gezegd: „Hij zal

Mij noemen: Gij zijt mijn Vader, mijn God, en de rotssteen mijns heils". En in vs. 28: „Ook zal ik Hem ten eerstgeborenen Zoon stellen; ten hoogste over de koningen der aarde". Dit wordt op Christus toegepast: (Hebr. 1: 5) „Want tot wien van de Engelen heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd? En wederom: Ik zal Hem tot eenen Vader zijn, en Hij zal Mij tot eenen Zoon zijn". (Openb. X: 2) „En Hij zette Zijnen rechervoet op de zee, en den linker op de aarde". Neemt deze beide te zamen, en ziet hoe wijd uitgestrekt Zijn armen en beenen en voeten zijn, zij beslaan de geheele wereld als Zijn erfenis, die Hij voor zichzelf en voor Zijne erfgenamen na Hem met Zijn bloed heeft gewonnen. Nu, Christus verkreeg de aarde niet voor Zichzelf; waartoe zou Hij land nodig hebben, om Zijn bloed voor aarde te geven? maar Hij gewon haar voor ons, en deed een inval in de aarde in den naam van Zijn vrienden. En nu zijn zij wel is waar geen bezitters van alle dingen; maar voor hun behoeften hebben zij deel aan en beschikken zij over alle dingen. Nochtans laat hun Voogd hen met een ledige beurs gaan; Hij weet, dat de erfgenaam nog jong is, en geen goud kan bewaren, daarom geeft Hij hun voedsel en deksel overeenkomstig hun tegenwoordige behoeften; maar Hij beheert alles voor hen, Onze Voogd Christus is van God tot onzen Voogd en Schatmeester aangesteld; het is een en hetzelfde of wij het in onze kast hebben liggen, of, dat het in de beurs van Christus is, om het te bewaren totdat wij het nodig hebben, en er voor te zorgen, dat wij geen gebrek hebben.

Ten derde. Een derde vraag en een derde twijfeling is: Aangezien zij in dit leven zooveel moeiten onderworpen zijn, en geen rust hebben, hebben zij toch niet alles? Ik antwoord: Toch houd ik het staande, en zeg, dat zij, als de erfenis voor hen is, alles hebben, omdat het zoete van de ondersteuning en de moeiten voor hen zijn.

Een vierde vraag of tegenwerping is: Zij hebben, ten minste in dit leven, den hemel en de heerlijkheid niet, en dan zijn zij toch geen erfgenamen van alles?

Ik antwoord: De belofte is in dit leven nog niet vervuld; doch wanneer iemand een paar hoopen koren heeft gemaaid,

dan zeggen wij, dat hij aan het oogsten is, en nieuw graan heeft. Zoo ook krijgt de geloovige blijdschap, hope, geloof, verzekerdheid van den hemel en de eerstelingen des geestes; dat is zijn nieuwe koren. Zoo krijgt hij alle dingen in hun begin. (2). Omdat zij God en Christus hebben, hebben zij alles. Het groote schip trekt de roeiboort achter zich aan; zoo ook brengt Christus alle dingen achter Zich mede; daarom zeg ik: die Christus hebben, hebben alles: zij hebben den Vader en den Geest, de wereld, het leven en den dood. Alles is van hen. Amen.